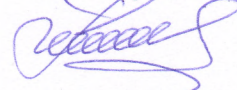

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Навчально-науковий інститут історії, права та міжнародних відносин
Кафедра права та публічного управління

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ННІ історії, права та
міжнародних відносин

Юлія ПОДРІЗ

«02» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ АДМІНІСТРАТИВНИЙ ПРОЦЕС

Галузь знань 08 Право

Спеціальність 081 Право

Освітньо-професійна програма Право

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

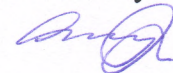
Мова навчання українська

Погоджено

науково-методичною комісією
ННІ історії, права та міжнародних
відносин

«02» вересня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії

Світлана МОЦАК

«02» вересня 2024 року

Укладач:

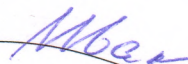
Мирославський Сергій Володимирович — кандидат юридичних наук, доцент

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри права та публічного управління

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент

Олена ІВАНІЙ

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань Право	Обов'язкова
		Рік підготовки:
		3-й
		Семестр
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність Право	6-й
		Лекції
		20 год.
		Практичні, семінарські
	Освітній рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	20 год.
		Лабораторні
		0 год.
		Самостійна робота
		78 год.
		Консультації:
		2 год.
		Вид контролю: екзамен

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Загальною метою викладання та вивчення навчальної дисципліни «Адміністративний процес» є засвоєння здобувачами вищої освіти понятійно-термінологічного апарату та основних положень дисципліни, що пропонується до вивчення, а також умінь розвивати конкретну тему, аналізувати і узагальнювати ключові аспекти, вирішувати конкретні ситуації у відповідності до положень чинного законодавства.

Завдання курсу: розкрити поняття, предмет, завдання адміністративного процесуального права; розкрити поняття та структуру адміністративного процесу, показати відмінності від інших видів процесуального права; розкрити поняття та завдання адміністративного судочинства; розкрити організацію адміністративного судочинства; з'ясувати статус учасників адміністративного процесу.

Навчальна дисципліна «Адміністративний процес» входить до переліку обов'язкових компонентів освітньо-професійної програми (цикл професійної підготовки)

Навчальна дисципліна спрямована на формування таких визначених освітньо-професійною програмою **загальних компетентностей**:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 9. Здатність працювати в команді.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою спеціальних компетентностей:

СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК 14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог

професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК 15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК 16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Навчальна дисципліна спрямована на формування визначеної освітньо-професійною програмою **інтегральної компетентності**, а саме: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Для вивчення курсу здобувачі освіти потребують базових знань з теорії права і галузевих дисциплін (конституційне, адміністративне, кримінальне, цивільне право), достатніх для сприйняття категоріального апарату юриспруденції, розуміння джерел українського права, основ законотворчості і правозастосування. Отже, вивчення «Адміністративного процесу» доцільно здійснювати після опанування «Загальної теорії права», «Адміністративного права», «Цивільного права», «Кримінального права», «Цивільного процесу», «Кримінального процесу».

3. Результати навчання за дисципліною

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 15. Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

РН 21. Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

4. Види навчальних занять та контрольні заходи з дисципліни «Адміністративний процес»

Організація і проведення поточного, семестрового контролю здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до нормативної бази Університету. Дистанційні технології навчання передбачають здійснення взаємодії між учасниками освітнього процесу як асинхронно, так і синхронно в часі. Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу здійснюється через систему управління навчанням університету платформу Moodle, відеоконференції ZOOM, Google Meet.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачені лекційні, практичні, заняття.

При застосуванні на заняттях інтерактивних методів навчання (мозкової атаки, круглих столів, рольових ігор, мікрофону, кейсів, експертної оцінки тощо) відбувається формування soft skills: критичне мислення, комплексне розв'язання проблем, оригінальність, креативність, міркування та створення ідей, комунікативні навички та навички самоорганізації, уміння працювати з інформацією, створення атмосфери співпраці, взаємодії; розвиток комунікативних якостей і здібностей.

Особлива увага при опануванні змісту навчальної дисципліни приділяється запобіганню порушенню академічної доброчесності та забезпечення довіри до результатів освітнього процесу та освітньої діяльності, розумінню здобувачами вищої освіти значення академічної доброчесності та наслідків недотримання її постулатів.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу в час, вільний від аудиторних навчальних занять. Метою СР здобувача вищої освіти є системне і послідовне засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів вищої освіти самостійності у здобутті і поглибленні знань, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності майбутніх фахівців на світовому ринку праці.

Види самостійної роботи студентів: робота з основною та додатковою літературою, аналіз нормативно-правових актів та судової практики; самостійне вивчення матеріалу; пошук необхідної інформації в мережі Інтернет; перегляд відеоматеріалу за тематикою дисципліни; підготовка усного повідомлення для виступу на занятті; написання реферату; підготовка

доповіді; підготовка до участі у дискусії; виконання завдань для самоконтролю.

Зміст СР здобувача вищої освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями для виконання.

Під час роботи заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Об'єктом додаткового заохочення здобувачів за рішенням кафедри може бути виконання інших видів робіт: участь у роботі студентських наукових конференцій, підготовка та публікація результатів наукового студентського дослідження.

В Університеті передбачено можливість перезарахування результатів неформальної та/або інформальної освіти відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка.

Навчальним планом передбачена консультація як вид навчального заняття, на якому здобувач вищої освіти отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу.

Поточний контроль може проводитися у формах усного, письмового або письмово-усного, експрес-контролю чи комп'ютерного тестування, колоквиуму, роботи у групах/командах з використанням сесійних залів Zoom, взаємооцінювання, оцінювання виконання ситуаційних вправ та завдань під час заняття, підготовки глосарію, презентацій; оцінювання виступів на практичних/семінарських заняттях, участі в імітаційних іграх тощо, як під час навчальних занять, так і самостійної роботи.

Підсумковий контроль відбувається у формі екзамену. Екзамен для здобувачів освіти проводиться за білетами, кожен з яких включає не менше трьох питань. Питання, що включаються до білетів добираються в межах програмних питань, що складають зміст навчальної дисципліни.

Здобувач вищої освіти може бути не допущений до семестрового контролю, якщо у встановлені графіком освітнього процесу терміни він не підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання, оцінювання яких, згідно з робочою програмою навчальної дисципліни, має відбутися під час семестру.

Студентам, які одержали під час сесії незадовільні оцінки, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість, як правило, до початку наступного семестру. Повторне складання екзамену допускається не більше двох разів: один раз викладачу, другий — комісії, яка створюється директором ННІ історії, права та міжнародних відносин.

5. Розподіл балів та критерії оцінювання видів роботи для поточного контролю

Розподіл балів

Поточний контроль										Разом	Сума	Підсумк.	Загальна
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	50	75	25	100
4	4	10	4	4	4	4	4	4	8				
Контроль самостійної роботи										25			

Критеріями оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти є:

- для усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладу; використання основної та додаткової літератури, судової практики; уміння робити порівняння та висновки;

- для виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки.

- для самостійної роботи: вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, добирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань, аналізувати наукові публікації за визначеною тематикою; рівень самостійної підготовки студентів із певних тем, самостійне виконання завдань.

Оцінювання результатів аудиторної роботи здійснюється за наступними критеріями:

- доповідь (виступ на задану тему) – від 1 до 4 балів;
- експрес опитування – від 1 до 4 балів;
- розв'язання практичного завдання – від 1 до 4 балів;
- тестування (з набору суджень вибрати вірні) – від 1 до 4 балів;
- наукова робота (есе, реферат) – від 1 до 10 балів.

Доповідь: максимум 4 бали

Бали	Пояснення
4	Здобувач має високий рівень знань і розуміння основного матеріалу; ознайомлений із основними бібліографічними джерелами та судовою практикою, виконує необхідні дослідження, демонструє відмінне розуміння теми, проводить аналіз на високому рівні, дає чіткі, добре структуровані відповіді.
3	Здобувач має хороший рівень знань і розуміння основного матеріалу; ознайомлений із основними бібліографічними

	джерелами, судовою практикою, показує добре розуміння теми та може відповідати на запитання як викладача, так і студентів.
2	Здобувач має базові знання та розуміння основного матеріалу; частково ознайомлений із основними бібліографічними джерелами, показує базове розуміння питань, що стосуються курсу, може відповідати на запитання як викладача, так і студентів.
1	Здобувач демонструє обмежені знання з проблематики навчальної дисципліни, дає відповіді на запитання як викладача, так і студентів з теми

Експрес-опитування: максимум 4 бали

Бали	Пояснення
4	Здобувач правильно вживає правничу термінологію; провів збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, у тому числі і судову практику та надав повну, обґрунтовану відповідь з коротким висновком щодо окремої проблеми з достатньою аргументацією
3	Здобувач загалом правильно вживає правничу термінологію, проте є неточності у вживанні; провів збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел, однак надав неповну відповідь з коротким висновком щодо окремої проблеми, який містить окремі неточності; є поодинокі недоліки у послідовності викладу матеріалу
2	Здобувач допускає помилки у вживанні правничої термінології; провів збір та неповний аналіз матеріалів та надав фрагментарну відповідь з коротким висновком щодо окремої проблеми, який містить окремі неточності; наявні недоліки у послідовності викладу матеріалу
1	Здобувач допускає суттєві помилки у вживанні правничої термінології; провів неповний збір та аналіз матеріалів та надав фрагментарну відповідь з коротким висновком щодо окремої проблеми, який містить юридичні помилки; є суттєві помилки та недоліки в послідовності викладу матеріалу.

Розв'язання практичного завдання: максимум 4 бали

Бали	Пояснення
4	Здобувач вірно застосовує набуті знання для аналізу практичних проблем та у різних правових ситуаціях, виокремлює юридично значущі факти, формулює обґрунтовані правові висновки; правильно вживає правничу термінологію
3	Здобувач вірно застосовує набуті знання для аналізу практичних проблем та у різних правових ситуаціях, виокремлює юридично значущі факти, формулює обґрунтовані правові висновки; є

	окремі помилки у використанні правничої термінології
від 1 до 2	Наявні помилки у застосуванні здобувачем набутих знань для аналізу практичних проблем та у різних правових ситуаціях; здобувач частково виокремлює юридично значущі факти, не формулює обґрунтовані правові висновки; є істотні помилки у використанні правничої термінології

Тестування: максимум 4 бали

Форми тестів:

Вибір однієї правильної відповіді – максимум 1 бал, якщо здобувач обрав вірну відповідь, 0 балів – якщо неправильну.

Встановлення відповідності – максимум 2 бали, якщо здобувач встановив всі відповідності вірно; якщо здобувачем не встановлено всі відповідності вірно – 0,5 бали за кожну вірно встановлену відповідність;

Встановлення правильної послідовності – максимум 3 бали, якщо здобувач встановив правильно всю послідовність, якщо здобувачем не встановлено всю послідовність правильно – 0,5 бали за кожну вірно встановлену послідовність.

Наукова робота: максимум 10 балів

Бали	Пояснення
10	Здобувач правильно вживає правничу термінологію; провів збір матеріалів за темою наукової роботи з різних джерел, провів інтегрований аналіз цих матеріалів, виокремив юридично значущі факти і сформулював обґрунтовані правові висновки; наукова робота містить коректне посилання на використані джерела; виклад – логічний; аргументовано відповів на поставлені запитання за результатами презентації наукової роботи.
9	Здобувач правильно вживає правничу термінологію; провів збір матеріалів за темою наукової роботи з різних джерел, провів інтегрований аналіз цих матеріалів, виокремив юридично значущі факти і сформулював обґрунтовані правові висновки; є поодинокі недоліки в оформленні використаних джерел та/або послідовності викладу матеріалу; аргументовано відповів на поставлені запитання за результатами презентації наукової роботи
8	Наявні неточності у вживанні здобувачем правничої термінології; провів збір матеріалів за темою наукової роботи з різних джерел, провів інтегрований аналіз цих матеріалів, виокремив юридично значущі факти і сформулював обґрунтовані правові висновки, які містять окремі неточності; є недоліки в оформленні використаних джерел та/або послідовності викладу матеріалу; відповіді здобувача на поставлені запитання за результатами презентації наукової роботи є частково аргументованими

від 1 до 7	Наявні неточності у вживанні здобувачем правничої термінології; провів частковий збір матеріалів за темою наукової роботи, в тому числі використовуючи доступні інформаційні технології, провів фрагментарний аналіз цих матеріалів, частково виокремив юридично значущі факти і сформулював правові висновки, які недостатньо обґрунтовані; є недоліки в оформленні використаних джерел та/або послідовності викладу матеріалу; відповіді здобувача на поставлені запитання за результатами презентації наукової роботи неаргументовані.
------------	---

Наукова робота здобувача, яка не відповідає зазначеним критеріям не зараховується.

Самостійна робота

Бали	Критерії та показники оцінки діяльності здобувача освіти
25	Завдання для самостійної роботи виконані в повному обсязі, змістовно, обґрунтовано, із наведенням прикладів, з застосуванням методу аналізу та творчого підходу. Здобувач освіти працює з науковою літературою, оцінює риторичні та комунікативні явища; робить висновки; вміє формулювати та обґрунтовувати власну позицію; володіє правилами підготовки виступів, доповідей; креативно підходить до їх підготовки; прагне до самовдосконалення і саморозвитку
20	Завдання до самостійної роботи виконані в повному обсязі, змістовно, обґрунтовано, але з певними помилками щодо викладу матеріалу та без наведення прикладів до окремих фактів і явищ. Здобувач освіти працює із запропонованою науковою літературою; робить висновки; володіє правилами підготовки виступів, доповідей, бесід і втілює їх у практику. Однак у процесі відтворення самостійно дібраного матеріалу простежується брак власних суджень, прояву креативності та ініціативності.
15	Завдання для самостійної роботи виконані в повному обсязі, але з порушенням логіки й послідовності викладу матеріалу та без прикладів. У роботі допускаються помилки, неточне вживання термінів. Студент працює із запропонованою науковою літературою, але аналізує її примітивно, без висвітлення власної позиції; володіє правилами написання та підготовки виступів, доповідей, але втілює їх у практику допускаючи грубі помилки та уникаючи використання термінології
10	Завдання для самостійної роботи виконані не в повному обсязі, частково самостійно і за певним зразком. Студент володіє матеріалом на початковому рівні, викладає його хаотично і необґрунтовано; має фрагментарні навички роботи з науковими джерелами і не вміє робити висновки; володіє правилами

	написання та підготовки виступів, доповідей, але не втілює їх у практику; комунікативні навички мають низький рівень розвитку.
5	Виконано менше половини завдань для самостійної роботи. Матеріал фрагментарний, не систематизований, порушена структура викладу, відсутні приклади. Основу складають необґрунтоване копіювання чужих думок, позицій. Студент не вміє працювати з науковими джерелами і робити власні висновки, не володіє правилами написання та підготовки виступів, доповідей, відсутній творчий компонент цього виду діяльності; комунікативні вміння і навички мають низький рівень розвитку.

6. Питання до підсумкового контролю та критерії оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти для підсумкового контролю з дисципліни (екзамен)

6.1. Питання для підсумкового контролю (екзамену)

1. Поняття адміністративного процесуального права.
2. Предмет адміністративного процесуального права.
3. Метод адміністративного процесуального права.
4. Принципи адміністративного процесуального права.
5. Джерела адміністративного процесуального права.
6. Система адміністративного процесуального права.
7. Поняття адміністративного процесу.
8. Поняття адміністративно-процесуальних норм.
9. Види адміністративно-процесуальних норм.
10. Структура адміністративно-процесуальних норм.
11. Поняття адміністративно-процесуальних відносин.
12. Зміст адміністративно-процесуальних відносин.
13. Види адміністративно-процесуальних відносин.
14. Поняття суб'єктів адміністративно-процесуального права.
15. Види суб'єктів адміністративно-процесуального права.
16. Суб'єкти, які розглядають і вирішують адміністративні справи.
17. Суб'єкти, які обстоюють в адміністративному процесі особисті права й законні інтереси.
18. Особи, які представляють і захищають інтереси інших осіб.
19. Особи, які сприяють адміністративним провадженням.
20. Правова природа поняття адміністративного процесу.
21. Зміст адміністративного процесу.
22. Форма адміністративного процесу.
23. Структура адміністративного процесу.
24. Поняття адміністративних проваджень.
25. Класифікаційні види адміністративних проваджень.
26. Стадії адміністративних проваджень.

27. Адміністративні процедури.
28. Поняття адміністративного судочинства.
29. Система судоустрою в адміністративному судочинстві.
30. Предметна адміністративна юрисдикція в адміністративному судочинстві.
31. Інстанційна адміністративна юрисдикція в адміністративному судочинстві.
32. Територіальна адміністративна юрисдикція в адміністративному судочинстві.
33. Стадії адміністративного судочинства.
34. Провадження в суді першої інстанції.
35. Апеляційне та касаційне провадження в адміністративному судочинстві.
36. Докази та доказування в адміністративному судочинстві.
38. Процесуальні строки в адміністративному судочинстві.
39. Виконання судових рішень в адміністративних справах.
40. Особливості провадження в окремих категоріях адміністративних справ.
41. Поняття провадження у сфері публічного адміністрування.
42. Зміст провадження у сфері публічного адміністрування.
43. Структура провадження у сфері публічного адміністрування.
44. Види проваджень у сфері публічного адміністрування.
45. Адміністративні провадження за ініціативою органів публічного адміністрування.
46. Адміністративні провадження за зверненнями.
47. Види адміністративних проваджень за зверненнями.
48. Правові особливості проваджень у сфері публічного адміністрування.
49. Структура проваджень у сфері публічного адміністрування.
50. Стадії проваджень у сфері публічного адміністрування.
51. Зміст проваджень у сфері публічного адміністрування.
52. Поняття провадження у справах про адміністративні правопорушення.
53. Завдання провадження у справах про адміністративні правопорушення.
54. Принципи провадження у справах про адміністративні правопорушення.
55. Поняття справи про адміністративне правопорушення.
56. Структура проваджень у справах про адміністративні правопорушення.
57. Стадії проваджень у справах про адміністративні правопорушення.
58. Зміст проваджень у справах про адміністративні правопорушення.
59. Правові аспекти прийняття рішень у справі про адміністративні правопорушення.
60. Правові аспекти виконання рішень у справі про адміністративні правопорушення.
61. Правові особливості проваджень у справах про адміністративні правопорушення.
62. Правові особливості окремих видів адміністративних проваджень та процедур.
63. Поняття дисциплінарних процедур.
64. Принципи дисциплінарних процедур.
65. Види дисциплінарних процедур.

66. Поняття реєстраційних процедур.
67. Принципи реєстраційних процедур.
68. Види реєстраційних процедур.
69. Поняття дозвільних процедур.
70. Принципи дозвільних процедур.
71. Види дозвільних процедур.
72. Поняття інспекційних процедур.
73. Принципи інспекційних процедур.
74. Види інспекційних процедур.
75. Поняття виконавчих проваджень.
76. Принципи виконавчих проваджень.
77. Види виконавчих проваджень.
78. Правовий порядок організації та здійснення дисциплінарних процедур.
79. Правовий порядок організації та здійснення реєстраційних процедур.
80. Правовий порядок організації та здійснення дозвільних процедур.
81. Правовий порядок організації та здійснення інспекційних процедур.
82. Правовий порядок організації та здійснення виконавчих проваджень.
83. Характеристика законодавства про дисциплінарні процедури.
84. Характеристика законодавства про реєстраційні процедури.
85. Характеристика законодавства про дозвільні процедури.
86. Характеристика законодавства про інспекційні процедури.
87. Характеристика законодавства про виконавче провадження.
88. Характеристика законодавства про адміністративне судочинство.
89. Характеристика законодавства про адміністративні правопорушення.
90. Загальна характеристика законодавства про адміністративний процес.

6.2. Критерії оцінювання рівня теоретичної та практичної підготовки здобувача вищої освіти для підсумкового контролю з дисципліни

Бали	Рівень	Оцінка	Критерії оцінювання
21 – 25	А	відмінно	оцінка виставляється за правильну, ґрунтовну та повну відповідь, самостійне наведення адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, творче висвітлення проблем та якісне виконання практичного завдання.
16 – 20	В	добре	оцінка виставляється за правильну, але недостатньо розгорнуту та ґрунтовну відповідь, самостійне наведення адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, нетворче висвітлення проблем та не зовсім якісне виконання практичного завдання.
11 – 15	С		оцінка виставляється за правильну, але недостатньо розгорнуту та ґрунтовну відповідь, наведення з певною допомогою викладача адекватних прикладів до теоретичного матеріалу, нетворче висвітлення проблем, виконання практичного завдання з окремими негрубими помилками.

6 – 10	D	задовільно	оцінка виставляється за в основному правильну відповідь, яка проте відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем, помилками у наведенні прикладів до теоретичного матеріалу та недостатньо якісним виконанням практичного завдання.
1 – 5	E		оцінка виставляється за в основному правильну відповідь, яка містить певні негрубі помилки, відзначається порушенням логіки викладу, неаргументованим висвітленням проблем, помилками у наведенні прикладів до теоретичного матеріалу та недостатньо якісним і неповним виконанням практичного завдання.
0	FX	незадовільно	оцінка виставляється за неправильну, неповну відповідь, відсутність міцних знань з питань курсу, за неякісне виконання практичного завдання.

6.3. Шкала оцінювання підсумкового контролю: національна та ЄКТС

<i>За шкалою ЄКТС</i>	<i>За 100-бальною шкалою</i>	<i>За національною шкалою (форма контролю – екзамен)</i>	<i>Пояснення</i>
A	90-100	відмінно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані лише з незначною кількістю помилок
B	82-89	добре	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані вище середнього рівня з кількома помилками.
C	74-81		Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані правильно з незначною кількістю суттєвих помилок.
D	64-73	задовільно	Кредити зараховано. Контрольні заходи виконані нижче середнього рівня, але зі значною кількістю помилок.
E	60-63		Кредити зараховано. Виконання контрольних заходів задовольняє мінімальним критеріям.
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	Кредити не зараховано. Здобувачу надається можливість скласти визначені контрольні заходи для поліпшення підсумкової оцінки
F	1-34	незадовільно з повторним	Кредити не зараховано. Здобувач повинен повторно освоювати

		вивченням курсу	навчальний матеріал дисципліни
--	--	--------------------	--------------------------------

7. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Адміністративний процес» складається з 10 тем:

Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права.

Тема 2. Учасники й суб'єкти адміністративного процесу. Форми адміністративного судочинства

Тема 3. Строки в адміністративному процесі

Тема 4. Докази та доказування в адміністративному процесі

Тема 5. Судові виклики і витрати. Заходи процесуального примусу. Забезпечення позову.

Тема 6. Адміністративне судочинство. Юрисдикція. Стадії.

Тема 7. Провадження в адміністративному суді першої інстанції

Тема 8. Перегляд судових рішень. Апеляційне та касаційне провадження.

Тема 9. Провадження у сфері публічного адміністрування

Тема 10. Правові особливості окремих видів адміністративних проваджень та процедур

8. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

8.1. Тематичні розділи

Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права

Предмет і метод адміністративного процесуального права. Джерела адміністративного процесуального права. Система адміністративного процесуального права. Поняття адміністративного процесу.

Тема 2. Учасники й суб'єкти адміністративного процесу. Форми адміністративного судочинства

Класифікація учасників адміністративного процесу. Учасники адміністративної справи. Представники. Інші учасники адміністративного процесу. Інші учасники адміністративного процесу. Суб'єкти, які не були учасниками адміністративного процесу, але долучаються до нього.

Сторони в адміністративному процесі. Треті особи в адміністративному процесі. Органи та особи, яким законом надано право звертатися до адміністративного суду в інтересах інших осіб. Представництво в адміністративному процесі. Адміністративна процесуальна правосуб'єктність.

Загальне позовне провадження. Спрощене позовне провадження. Умови, за яких суд має право розглядати справи у загальному або спрощеному провадженні.

Тема 3. Строки в адміністративному процесі

Поняття, правові засади та види строків в адміністративному процесі. Строки звернення до адміністративного суду. Процесуальні строки. Розумність процесуальних строків. Обчислення процесуального строку. Поновлення та продовження процесуальних строків.

Тема 4. Докази та доказування в адміністративному процесі

Поняття, ознаки і мета процесу доказування в адміністративному процесі. Поняття, ознаки та джерела доказів в адміністративному процесі. Види доказів. Засоби доказування (письмові, речові, електронні докази, висновки експертів, показання свідків).

Підстави та порядок забезпечення доказів. Способи забезпечення доказів.

Доказування: сутність і зміст. Подання, витребування і оцінка доказів.

Тема 5. Судові виклики і витрати. Заходи процесуального примусу. Забезпечення позову

Поняття та види судових викликів і повідомлень.

Поняття, види судових витрат та порядок їх розподілу між сторонами. Процесуальна реалізація судових витрат.

Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу.

Підстави та види забезпечення позову. Скасування заходів забезпечення позову. Відшкодування збитків, заподіяних забезпеченням позову.

Тема 6. Адміністративне судочинство. Юрисдикція. Стадії

Поняття адміністративного судочинства. Система судоустрою в адміністративному судочинстві. Предметна, інстанційна та територіальна адміністративна юрисдикція в адміністративному судочинстві. Стадії адміністративного судочинства.

Тема 7. Провадження в адміністративному суді першої інстанції

Позов у адміністративному процесі. Право на позов. Позов. Позовна заява. Адміністративний позов. Складові позову. Види адміністративних позовів. Вимоги до оформлення адміністративного позову. Загальні вимоги до форми та змісту письмової заяви, клопотання, заперечення.

Пред'явлення позову. Відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження. Розгляд справи по суті. Фіксування судового процесу. Зупинення і поновлення провадження в адміністративній справі. Закриття провадження в адміністративній справі. Залишення позову без розгляду. Судові рішення. Розгляд справ за правилами спрощеного позовного провадження.

Тема 8. Перегляд судових рішень. Апеляційне та касаційне провадження

Апеляційне та касаційне провадження в адміністративному судочинстві.

Сутність та зміст апеляційного провадження. Інстанційна юрисдикція (підсудність) апеляційних адміністративних судів. Територіальна юрисдикція (підсудність) апеляційних адміністративних судів. Право на апеляційне оскарження. Апеляційна скарга. Стадії апеляційного провадження. Судові рішення адміністративного суду апеляційної інстанції.

Касаційне провадження. Сутність і зміст касаційного провадження. Інстанційна юрисдикція (підсудність). Право на касаційне оскарження. Касаційна скарга. Стадії касаційного провадження. Судові рішення адміністративного суду касаційної інстанції.

Тема 9. Провадження у сфері публічного адміністрування

Поняття, структура та види провадження у сфері публічного адміністрування. Адміністративні провадження за ініціативою органів публічного адміністрування. Адміністративні провадження за зверненнями. Види адміністративних проваджень за зверненнями Структура, стадії та зміст проваджень у сфері публічного адміністрування.

Тема 10. Правові особливості окремих видів адміністративних проваджень та процедур

Поняття, принципи та види дисциплінарних процедур. Поняття, принципи та види реєстраційних процедур. Поняття, принципи та види дозвільних процедур. Поняття, принципи та види інспекційних процедур. Поняття, принципи та види виконавчих проваджень.

8.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лекції	Практичні	Консультації	Самостійна робота
Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права	8	2	2	-	4
Тема 2. Учасники й суб'єкти адміністративного процесу. Форми адміністративного судочинства	10	2	2	-	6
Тема 3. Строки в адміністративному процесі	14	2	2	-	10
Тема 4. Докази та доказування в адміністративному процесі	12	2	2	-	8
Тема 5. Судові виклики і витрати. Заходи процесуального примусу. Забезпечення	14	2	2	-	10

позову					
Тема 6. Адміністративне судочинство. Юрисдикція. Стадії	14	2	2	-	10
Тема 7. Провадження в адміністративному суді першої інстанції	14	2	2	-	10
Тема 8. Перегляд судових рішень. Апеляційне та касаційне провадження	10	2	2	-	6
Тема 9. Провадження у сфері публічного адміністрування	12	2	2	-	8
Тема 10. Правові особливості окремих видів адміністративних проваджень та процедур	12	2	2	2	6
Усього годин	120	20	20	2	78

8.3. Теми семінарських/практичних занять

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Поняття адміністративного процесуального права	2
Тема 2. Учасники й суб'єкти адміністративного процесу. Форми адміністративного судочинства	2
Тема 3. Строки в адміністративному процесі	2
Тема 4. Докази та доказування в адміністративному процесі	2
Тема 5. Судові виклики і витрати. Заходи процесуального примусу. Забезпечення позову	2
Тема 6. Адміністративне судочинство. Юрисдикція. Стадії	2
Тема 7. Провадження в адміністративному суді першої інстанції	2
Тема 8. Перегляд судових рішень. Апеляційне та касаційне провадження	2
Тема 9. Провадження у сфері публічного адміністрування	2
Тема 10. Правові особливості окремих видів адміністративних проваджень та процедур	2
Усього годин	20

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.07.2005 р. № 2747-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>
3. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
4. Цивільний процесуальний кодекс від 18.03.2004 р. № 1618-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
5. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. № 1798-XII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12#Text>
6. Про адміністративну процедуру: Закон України від 17.02.2022 р. № 2073-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20#Text>
7. Про доступ до судових рішень: Закон України від 22.12.2005 р. № 3262-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3262-15#Text>
8. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 р. № 1404-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>
9. Адміністративне судочинство в схемах: навч. посібник / за заг. ред. В.Сокуренка. Харків: ХНУВС, 2021. 217 с.
10. Адміністративний процес: навч. посіб. / за заг. ред. О.Ю. Салманової, А.Т. Комзюка. Харків: ХНУВС, 2022. 412 с.
11. Волік В.В. Навчальний посібник «Адміністративне процесуальне право та сучасне адміністративне е-судочинство»: навч. посіб. / Уклад. В.В. Волік. Київ: МДУ, 2024. 135 с.
12. Бородін І.Л. Адміністративний процес, адміністративна юстиція, юрисдикція адміністративних судів України: монографія. Київ. Алерта. 2025. 226 с.
13. Дмитрук І.М. Адміністративний процес: навчальний посібник. Київ: Олді+. 2021. 164 с.
14. Журавльов Д.В., Чижмарь К.І. Адміністративне судочинство. Процесуальні документи: практичний коментар та зразки. Київ : ЦУЛ. 2020. 152 с.
15. Оскарження судових рішень у адміністративному судочинстві. Правове регулювання. Зразки документів. Судова практика. Київ : ЦУЛ. 2020. 224 с.
16. Коваль М.П. Адміністративний судовий процес та особливості розгляду деяких спорів. Київ: Право. 2020. 216 с.
17. Кодекс адміністративного судочинства України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини, Конституційного Суду України та Верховного Суду. Станом на 19.12.2024. : наук.-практ. посіб. / уклад.: А.В. Столітній, С.В. Шмаленя. Київ : Видавництво «Норма права», 2025. 1604 с.
18. Іванський А.Й. Актуальні проблеми адміністративного права та процесу: навчально-методичний посібник. Київ: Гельветика. 2020. 92 с.

19. Смокович М.І., Бевзенко В.М. Адміністративний процес України: теорія, практика: підручник. Київ : ВД «Дакор». 2024. 1256 с.
20. Markova O. Review of the state of administrative and procedural regulation in the field of providing administrative services. *Європейські перспективи*. 2022. № 2. С. 187-193. DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2022.2.28>
21. Horbalinskiy V., Markova O. O. Modalities of protection of the rights of individuals according to the administrative-procedural order and in legal-administrative procedures. *Cuestiones Politicas*. 2023. № 78. Vol. 41. P. 94-103. DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.4178.06>
22. Берназюк Я.О. Межі розгляду судами вимог позову, апеляційної чи касаційної скарг в аспекті забезпечення ефективності правосуддя. *Науковий вісник Ужгородського Національного Університету*. Серія Право. 2022. Вип. 70. С. 272-282. DOI <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2022.70.42>
23. Бернадзюк Я.О. Ефективний захист прав осіб в адміністративному судочинстві як основа довіри до правосуддя: критерії, межі та особливості досягнення. https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/2023_prezent/presentation_bernaziuk_effectivenii_zahist.pdf
24. Горбалінський В.В. Проблеми актуальності наукового осмислення способів судового захисту в адміністративному судочинстві при оскарженні рішень суб'єктів владних повноважень. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2023. № 2 (80). С. 66-69. DOI: <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2023.2.10>
25. Джафарова М.В. Загальна характеристика повноважень адміністративного суду як суб'єкта відправлення правосуддя в адміністративних справах. *Право та державне управління*. 2021. № 1. С. 77-82. DOI: <https://doi.org/10.32840/pdu.2021.1.12>
26. Джафарова М.В. Окремі питання доказів та доказування в адміністративному судочинстві в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. Серія: Юридичні науки. 2022. № 1 (72). Т. 33. С. 54-59. DOI: <https://doi.org/10.32838/TNU-2707-0581/2022.1/10>
27. Джафарова М.В. Принципи адміністративного судочинства в сучасних умовах: науково-правовий аспект. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2. С. 96-103. DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2023.2>
28. Кожевников А.Ю. Особливості визначення територіальної підсудності і практика розгляду адміністративними судами публічно-правових спорів в умовах воєнного стану. *Право та державне управління*. 2024. № 2. С. 65-70. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2024.2.8>
29. Кононець В.П. Підходи до розуміння адміністративно-правового механізму забезпечення примусового виконання судових рішень. *Юридична наука*. 2020. № 2. С. 166-174. DOI: <https://doi.org/10.32844/2222-5374-2020-104-2.20>

- 30.Константий О.В. Способи захисту прав приватних осіб в адміністративному судочинстві. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2021. № 1. С. 179-182. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2021-1/42>
- 31.Маркова О. О. Запровадження медіації в адміністративну процедуру: трансформація відносин. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 4. Ч. 2. С. 202-206. DOI : <https://doi.org/10.32850/sulj.2022.4.2.31>.
- 32.Маркова О. О. (2023) Оскарження адміністративного акта в рамках адміністративної процедури: порівняльно-правовий аналіз. *Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2 (101). Ч. 2. С. 151-162. DOI: <https://doi.org/10.32631/v.2023.2.44>.
- 33.Міщук І.В., Киричук Б.С. Особливості здійснення адміністративного судочинства в умовах воєнного стану. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 1. С. 200-205. DOI: <https://doi.org/10.32850/sulj.2023.1.35>
- 34.Мороз В.П., Приймаченко Д.В. Особливості адміністративної процедури досудового вирішення спорів щодо примусового відчуження майна. *Держава та регіони*. Серія: Право. 2023. № 1. С. 121-125. DOI <https://doi.org/10.32840/1813-338X-2023.1.19>
- 35.Шуст Н.А. Адміністративні повноваження судів апеляційної інстанції в адміністративному судочинстві. *Право та державне управління*. 2023. № 4. С. 140-146. DOI: <https://doi.org/10.32782/pdu.2023.4.19>
- 36.Харченко М.В. Реалізація розсуду судді під час розгляду справ в адміністративному судочинстві: вітчизняний аспект. *Право та державне управління*. 2022. № 4. С. 114-120. DOI: <https://doi.org/10.32840/pdu.2022.4.16>

Інформаційні ресурси

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index> Законодавство України
<https://court.gov.ua/> Судова влада України
<https://supreme.court.gov.ua/supreme/> Верховний суд України
<https://ccu.gov.ua/index.php> Конституційний суд України
<https://minjust.gov.ua/> Міністерство юстиції
<https://www.spfu.gov.ua/> Фонд державного майна України
<https://reyestr.court.gov.ua/> Єдиний державний реєстр судових рішень
<https://erb.minjust.gov.ua/#/search-debtors> Єдиний реєстр боржників
<https://legalaid.gov.ua/> Безоплатна правнича допомога
<https://wiki.legalaid.gov.ua> Довідково-інформаційна платформа правових консультацій WikiLegalAid